

Dannebrogsviden

10 spørgsmål med svar om brug af Dannebrog

Af Søren Cruys-Bagger fra Nationalt videntcenter om Dannebrog.
Flagkonsulent i Danmarks-Samfundet. Udarbejdet april 2021.

Dannebrogsviden handler om brug af Dannebrog

Det nationale videntcenter om Dannebrog har i 2020 besvaret mange vigtige flagfaglige spørgsmål om Dannebrog og hvordan Dannebrog bør anvendes. Denne udgave af Dannebrogsviden rummer 10 spørgsmål med svar. Spørgsmålene har været sendt til besvarelse i videntcenteret. De 10 svar er en bearbejdet og forkortet udgave af den flagfaglige besvarelse som spørgeren har fået tilsendt.

Hvorfor hejses Dannebrog på hel stang før det nedhales på halv stang?

Dannebrog viser ikke sorg. Det er Dannebrog's placering på flagstangen der symboliserer og synliggør en tilstand. Flagningsproceduren fastlægger derfor den synlige overgange mellem de to tilstande. I den kristne religion symboliserer Dannebrog på halv stang et entydigt synligt symbol på tilstanden sorg. Når flaget igen sættes på hel stang, symboliserer det Jesu opstandelse. Det betyder, at når Dannebrog skal benyttes til at symbolisere eller markere en bestemt begivenhed, skal dette ske gennem udførelse af en fast procedure. Ved at nedhale flaget på halv stang viser Dannebrog respekt for tilstanden sorg.

Må man sy et Dannebrogflag om til noget andet?

Nej det bør man ikke gøre. Der er ikke nogen flaglov for Dannebrog i Danmark. Der er ikke bestemmelser der fastlægger hvordan Dannebrog i form af det firkantede stutflag skal anvendes og i hvilke sammenhænge. Men der skal altid udvises respekt over for nationalsymbolet. Hvis et dannebrogflag skal 'pensioneres', skal det efter Danmarks-Samfundets anvisning brændes. Et købt dannebrogflag skal ikke sys om til eksempelvis en beklædningsgenstand eller til noget der ikke har med flagning med Dannebrog at gøre.

Må man hejse flaget ved solopgang og nedhale det inden solnedgang?

Danske flagtider betyder at Dannebrog aldrig må hejses før kl.08:00 og det skal hales ned senest ved solnedgang. På dage, hvor solen står op efter kl. 08:00, skal flaget først hejses ved solopgang. Flaget må aldrig være hejst efter solnedgang med mindre det er belyst.

Skal flaget hejses på hel stang kl. 12:00 eller kl. 12:02 den 9. april?

Det skal hejses på hel stang kl. 12:00. Tidspunktet blev ændret fra kl. 12:02 til kl. 12:00 i en skrivelse fra Justitsministeriet den 25. september 1997 om reglerne for flagning den 9. april og 5. maj. Det var også i den skrivelse at den officielle flagningsdag den 29. august for den tyske besættelsesmagt indførelse af militær undtagelsestilstand i 1943 udgik. Men ændringen af tidspunktet fra kl. 12:02 til kl. 12:00 har en historisk forklaring. Man markerede årsdagen for besættelsen, mens rådhusklokkerne slog timeslag i 2 minutter. At flaget skulle på halv stang frem til kl. 12:02, skyldes den tradition, der opstod på Rådhuspladsen i København, hvor der blev gennemført en mere og mere ceremoniel højtidelighed alt imens rådhusklokkerne slog timeslag.

Hvilke regler er der for flaghejsning af Dannebrog sammen med andre staters flag?

Hvis flagstængerne er lige høje, skal Dannebrog altid flages fra den fornemmeste plads. Det er heraldisk til højre for beskueren. Hvis den ene flagstang er højre end de andre, skal Dannebrog altid flages fra den fornemmeste plads. Det er altid fra den højeste flagstang. Hvis der flages med udenlandske staters flag, skal der indhentes tidsbegrænset tilladelse fra politiet. Det kræver ikke tilladelse fra politiet hvis der flages med de nordiske flag. Dannebrog skal altid være hejst samtidig med de andre udenlandske staters flag. Når flagene skal hejses og nedhales, skal Dannebrog hejses som det første og nedhales som det sidste. De udenlandske staters flag skal placeres i en bestemt rækkefølge.

Må et Dannebrog anvendes som et solsejl over et havebord?

Dannebrog er et flag og et flag skal flages fra en flagstang. Et flag er en konstruktion med bestemte mål, farver og proportioner samt fremstillet til et bestemt afgrænset formål i form af flagning fra en flagstang. At anvende Dannebrog til andre formål end flagning anses for at være et brud på den praksis og den kutyme der er gældende for et lands nationalsymbol.

Hvad er historien bag ved et lille dannebrogflag med Christian den X monogram?

Splitflaget med inskription er beregnet til en bordflagstang. Splitflaget har påmalet monogram og tekst. Splitflaget bærer i det øverste stangfelt det kongelige monogram for Christian den 10. og 9.4.1940. Splitflaget bærer i det nederste stangfelt teksten: Gud bevare dem alle. Gud bevare Danmark. Bordflaget er designet og produceret under Danmarks besættelse og efter besættelsesdagen den 9. april 1940. Der er produceret flere lignende udgaver af flaget til brug som bordflag. Kulturstyrelsen har registreret en del små tilsvarende splitflag med denne tekst.

Hvilke regler er der for flagning med EU-flaget fra egen flagstang?

Der er ikke de samme regler for flagning med Det Europæiske Flag (EU-flaget) som for flagning med Dannebrog. EU-flaget er et overnationalt flag. Det er tilladt at flage med EU-flaget uden særlig tilladelse fra politiet. EU-flaget må være hejst hele døgnet. Der er ikke krav om selvstændig belysning af EU-flaget. EU-flaget er ikke underlagt de samme flagningstider som Dannebrog eftersom EU-flaget hverken er et statsflag eller et nationalflag.

Må en flagalle flage på halv stang?

Reglerne for flagning med Dannebrog fra en flagallé er de samme som almindelig flagning med Dannebrog fra en flagstang. Der er ikke flagpraksis for at man flager med Dannebrog på halv stang fra en flagallé. Det anbefales at man ikke flager på halv stang med Dannebrog fra en flagallé placeret på offentlig vej.

Hvad er fanetiderne når en fane der skal anvendes udendørs?

Dannebrogfaner må anvendes indendørs hele døgnet. Når en fane skal benyttes udendørs, er det tidligst fra kl. 08:00. På dage, hvor solen står op efter kl. 08:00, må faner først benyttes ved solopgang. Er det uden for de nævnte tider skal faner bæres sammenrullet og helst tildækket.

